

отмечается наличие законодательных коллизий при определении и применении вышеуказанных понятий. Для полноценного исследования темы применяются международные нормативно-правовые акты, в сравнении с действующим украинским законодательством. Существенное значение уделено трудам учёных в данной сфере. В частности, приведены примеры различия стадий и этапов уголовного процесса, рассмотрения термина «возбуждение уголовного дела» в различных аспектах, толкование «уголовного преследования», содержательного понимания «процессуальных гарантий» и другие. Сам автор рассматривает значение процессуальных гарантий через задачи и функции уголовного процесса. Результатом исследования являются выводы относительно признаков, характеризующих указанные гарантии как производные от прав и свобод человека и гражданина. Также они составляют гуманистическую сторону процессуальной формы и разделены на две основные группы в зависимости от круга участников уголовного судопроизводства. Итогом статьи являются конкретизированные, четко определенные понятия и сущность уголовно-процессуальных гарантий.

Ключевые слова: уголовный процесс, стадии уголовного процесса, возбуждение уголовного дела, оперативно-розыскная деятельность, уголовное преследование, процессуальные гарантии.

Summary

Serdyuk V. The general description of the procedural guarantees of the rights and freedoms of the individual in criminal proceedings (in a criminal prosecution).

The article is wide open topic procedural guarantees of individual rights in criminal proceedings. Most attention is paid to the definition of «criminal procedure», «stage of the criminal process», «operatively-search activity», «prosecution», «procedural safeguards» and the links between them. Also stresses the existence of legal clashes with the definition and application of the above concepts. For full research topics applicable international regulations, in comparison with the Ukrainian legislation. Essentialis given to the works of scholars in this field. In particular, examples of differentiation stages and phases of the criminal process, consider the term «criminal prosecution» in various aspects, interpretation of «prosecution» contextual understanding «procedural safeguards» and so on. The author considers the importance of procedural safeguards through the tasks and functions of the criminal process. The result of the study is the findings concerning symptoms that characterize the specified warranty as derived from the rights and freedoms of man and citizen. They also represent the humanistic side of procedural form and split into two main groups depending on the range of participants in criminal proceedings. The result of the paper is specified, clearly defining the concept and essence of criminal procedural guarantees.

Key words: Criminal Procedure, stage of criminal proceedings, criminal proceedings, operational and investigative activities, prosecution, judicial guarantees.

Отримано 4.03.2013

УДК 343.353

В. М. ТРЕПАК

Віктор Миколайович Трепак, кандидат юридичних наук, полковник Служби безпеки України, доцент Львівського національного університету імені І. Франка

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Прийняття Верховною Радою України 7 квітня 2011 р. Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»¹ ознаменувало новий етап розвитку законодавчої ініціативи у боротьбі з корупцією. Однак швидке прийняття цього законодавчого акта не сприяло досконалості його норм, логічності й узгодженості окремих положень із нормами кримінального та адміністративного законодавства.

Проблемам боротьби з корупцією були присвячені праці значної кількості науковців; зокрема А. М. Бойка, Р. С. Белкіна, Ю. П. Гармаєва, Н. С. Карпова, М. І. Мельника, Я. С. Мишкова, М. І. Хавронюка, В. Ю. Шепітька та інших учених, однак проблеми реалізації окремих положень Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», у науковій літературі ще не розроблені.

Метою статті є спроба пошуку шляхів вирішення теоретичних та прикладних проблем, які виникають у правозастосуванні, а також вироблення пропозицій щодо вдосконалення законодавчих норм антикорупційного законодавства.

Однією з найгостріших проблем українського суспільства від часів отримання незалежності була й залишається корупція. Вона становить значну загрозу для демократії, реалізації принципу верховенства права, соціального прогресу, становлення громадянського суспільства та національної безпеки. Окремі науковці саме її називають головним каталізатором розвитку організованої злочинності².

Україна, ратифікувавши Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти корупції, взяла на себе зобов'язання, передбачені ч. 1. ст. 11, відповідно до якої, враховуючи незалежність судової влади та її вирішальну роль у боротьбі з корупцією, кожна держава-учасниця, відповідно до основоположних принципів

своєї правової системи й без шкоди для незалежності судових органів, вживає заходів стосовно зміцнення чесності й невідчужуваності представників судової влади та запобігання будь-якій можливості для корупції серед них³.

До головних чинників поширення корупції у нашій державі О. М. Литвак передусім відносить: 1) відсутність сприятливого правового та організаційного режиму діяльності вітчизняного виробника, особливо щодо сплати податків, одержання бюджетних коштів, що сприяє постійному пошуку шляхів протиправного вирішення цих питань; 2) інтеграцію організованої злочинності із суб'єктами підприємницької діяльності; 3) правову незахищеність суб'єктів підприємницької діяльності від зловживань, протидії та вимогань з боку чиновників державного апарату на всіх його рівнях; 4) відсутність стабільного й збалансованого законодавства; 5) відсутність інвестиційної альтернативи «тіньовим» капіталам; 6) втрату історичних традицій, моральних і етичних норм; 7) значне розшарування населення за обсягом доходів, унаслідок чого на тлі збільшення кількості заможних людей значна частина державних службовців не має навіть помірного достатку, що об'єктивно сприяє корупційним проявам⁴.

Крім того, на думку Ю. П. Мірошника, нині в Україні простежується негативна тенденція – законодавці поринули у вир нездорової політизації. Послідовна законотворча робота у напрямі протидії корупції фактично стала заручником перманентних виборчих перегонів, а подекуди вона просто блокується фінансово-політичними угрупованнями, для яких вигідне збереження у цій царині стану хаосу та недосконалості⁵.

Характерними рисами корупції в нашій країні Концепція подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності», затверджена Указом Президента України від 11 вересня 2006 р., назвала: 1) залежність рівня та форм корупції від загального стану формування демократичних інститутів; 2) несистемне, часто науково необґрунтоване реформування основних інститутів (адміністративні процедури, податкова система тощо); 3) набуття корупцією ознак системного явища через ураження життєво важливих інститутів; 4) неефективність політичних ініціатив у сфері боротьби з корупцією; 5) зміцнення у суспільстві стереотипів терпимого ставлення до корупції, поєднання у масовій свідомості визнання суспільної шкоди корупції і готовності обирати корупційні шляхи вирішення проблем; 6) ураження корупцією органів державної влади та місцевого самоврядування; 7) слабкість інститутів громадянського суспільства⁶.

У Законі України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11 червня 2009 р., який втратив чинність так і не набувши законної сили, корупцію визначено як «використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки (пропозиції) такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка (пропозиція) чи надання неправомірної вигоди такій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей»⁷.

У новому Законі України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 р. під корупцією розуміють – використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей. З огляду на це визначення суттєвої зміни підходів у розумінні суті цього явища порівняно із попереднім законом не відбулося.

Незважаючи на тривалий час дії нового Закону «Про засади запобігання і протидії корупції» у практичній діяльності виникають важливі проблеми, шляхи вирішення яких будуть запропоновані у цьому дослідженні.

Після прийняття цього Закону відбувся значний прогрес у сфері законодавчого регулювання протидії та запобігання корупції в Україні. Першим комплексним документом у цій сфері виокремлено прийняття Національної антикорупційної стратегії на 2011–2015 рр., схваленої Указом Президента України від 21 жовтня 2011 р. № 1001/2011⁸, та прийняття на розвиток її положень «Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки», затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1240⁹.

Ці нормативні акти мають на меті зменшити рівень корупції в Україні шляхом усунення передумов її виникнення через упровадження превентивних заходів, зміцнення режиму законності, а також формування у суспільстві нетерпимого, негативного ставлення до корупції як суспільно небезпечного явища за допомогою спільних зусиль державних та громадських структур за участю міжнародних організацій.

На виконання вимог зазначених нормативних актів Генеральна прокуратура України підтвердила свій статус основного державного органу, що здійснює координацію правоохоронних органів у боротьбі із корупцією. Результатом цього стало прийняття двох наказів у сфері координації боротьби з корупцією, зокрема наказу «Про організацію діяльності органів прокуратури у сфері запобігання і протидії корупції» від 21 червня 2011 р. № 10гн¹⁰ та наказу «Про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції» № 1/Ігн від 16 січня 2013 р.¹¹. Наступним кроком стало затвердження «Положення про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією»¹², яке чітко визначило напрями та форми координації правоохоронних органів у боротьбі із корупцією.

Якщо проаналізувати прокурорсько-судову практику за 2012 р., можна зробити висновок, що протягом цього року слідчими підрозділами усіх відомств було направлено до суду 1877 кримінальних справ стосов-

но 2315 обвинувачених, які вчинили 2781 корупційний злочин. З усіх цих справ органами прокуратури направлено до суду 1790 кримінальних справ (95 % від усієї кількості направлених до суду справ). Це зумовлено тим фактом, що в умовах дії КПК України 1960 р. лише органи прокуратури розслідували кримінальні справи про хабарництво, однак з прийняттям нового КПК України розслідування хабарництва віднесено до підслідності також інших органів досудового слідства.

І далі гострою залишається проблема щодо вчинення кримінальних корупційних правопорушень працівниками судових і правоохоронних органів. Незважаючи на значну профілактичну роботу серед цих осіб, знання ними вимог антикорупційних нормативних актів, кількість правопорушників серед них продовжує залишатися стабільно високою. Зокрема, за 2012 р. було направлено до суду 592 кримінальні справи (31,5 % від усієї кількості направлених до суду справ) про вчинення кримінальних корупційних правопорушень суддями (31 кримінальна справа) та працівниками правоохоронних органів (561 кримінальна справа)¹³.

Шляхами виходу з цієї ситуації, коли третина кримінальних корупційних правопорушень вчиняється працівниками правоохоронних органів, може бути запровадження більш суворої відповідальності за злочини, які вчиняються працівниками правоохоронних органів, позбавлення осіб, які вчинили такі злочини, займати в подальшому будь-яку посаду на державній службі. Крім того, ще одним способом подолання корупції у правоохоронних органах може бути початок функціонування Державного бюро розслідувань, створення якого передбачено КПК України, однак дієвих кроків до його створення поки що не зроблено.

Незважаючи на те, що на підставі ст. 5 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» у багатьох органах виконавчої влади створені підрозділи запобігання корупційним і злочинним проявам, однак дієвої їх взаємодії з правоохоронними органами поки що не налагоджено. Можливими причинами неефективності діяльності цих органів є відсутність практичного досвіду у працівників цих підрозділів із виявлення й протидії корупційним проявам, залежність працівників від керівництва відповідних державних органів, наявність усталених довірчих зв'язків із працівниками, що вчиняють корупційні правопорушення. Недостатній рівень правосвідомості, «кругова порука» в органах державної влади призводить до того, що лише в поодиноких випадках підрозділи з питань запобігання та виявлення корупції направляють до правоохоронних органів повідомлення про факти вчинення корупційних правопорушень, хоча це є їх безпосереднім обов'язком.

Крім того, ч. 4 ст. 5 ст. Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» передбачено створення Президентом України спеціально уповноваженого органу з питань антикорупційної політики, який станом на сьогодні так і не створений, а його функції тимчасово покладено на Міністерство юстиції України. Це Міністерство в силу великої кількості повноважень, покладених законодавством, просто не має змоги приділяти значної уваги боротьбі з корупцією. Унаслідок цього, вважаємо, існує нагальна потреба створення такого органу і покладення саме на нього реалізацію антикорупційної стратегії.

Аналіз статистичних даних щодо вжиття адміністративно-правових засобів протидії корупції за 2012 р., що усього до суду було направлено 2438 протоколів про корупційні правопорушення, за результатами розгляду яких до адміністративної відповідальності притягнуто 1987 осіб. Суб'єктами складання цих протоколів є працівники правоохоронних органів (органи прокуратури – 916, працівники Служби безпеки України – 764, спецпідрозділи МВС – 616, працівники Державної податкової служби – 92, працівники ВСП ЗС України – 50).

Непростою є ситуація з адміністративними корупційними правопорушеннями у правоохоронних органах, хоча у відсотковому співвідношенні вона краща, ніж з кримінальними корупційними правопорушеннями. Так, протягом 2012 р. до відповідальності за скоєння адміністративних корупційних правопорушень притягнуто 213 працівників правоохоронних органів (10,7 % від загальної кількості притягнутих до відповідальності), з них 167 осіб – працівники органів внутрішніх справ, 3 – судової гілки влади, 7 – працівники податкової міліції, 22 – працівники Державної митної служби, 14 – працівники Державної прикордонної служби¹⁴.

Незважаючи на досить короткий час дії нових антикорупційних норм КУпАП, можна зробити висновок, що правозастосовна практика досить повно використовує усі склади правопорушень, передбачені цим документом. Так, за порушення обмежень щодо використання службового становища (ст. 172² КУпАП) складено 1150 протоколів, за порушення вимог фінансового контролю (ст. 172⁶ КУпАП) – 330, за порушення обмежень щодо сумісництва (172⁴ КУпАП) – 207, за надання службовій особі неправомірної вигоди (ст. 172³ КУпАП) – 109, за неповідомлення про конфлікт інтересів (ст. 172⁷ КУпАП) – 83, за одержання подарунка (ст. 172⁵ КУпАП) – 24, за незаконне використання інформації (ст. 172⁸ КУпАП) – 14, за невиконання заходів щодо протидії корупції (ст. 172⁹ КУпАП) – 13.

Більша частина протоколів (1150) складена за порушення особою встановлених законом обмежень щодо використання службових повноважень (ст. 172² КУпАП). Однак під час застосування цієї статті виникає проблема щодо визначення розміру неправомірної вигоди, оскільки в одних випадках розмір неправомірної вигоди визначається, беручи до уваги неоподатковуваний мінімум доходів громадян у сумі 17 грн, а в інших – із розміру податкової соціальної пільги, встановленої чинним законом [15]. Вважаємо, що розмір неправомірної вигоди повинен визначитися, беручи до уваги саме соціальну пільгу, а не неоподатковуваний мінімум доходів, оскільки відповідно до п. 5 підрозділу 1 розділу XX Перехідних положень ПК України, якщо норми інших законів містять посилання на неоподатковуваний мінімум доходів громадян, то для цілей їх застосування використовується сума в розмірі 17 грн, крім норм адміністративного та кримінального законодавства

в частині кваліфікації адміністративних або кримінальних правопорушень, для яких сума неоподаткованого мінімуму встановлюється на рівні податкової соціальної пільги, визначеної для відповідного року. І хоча КУпАП доповнено главою 13-А «Адміністративні корупційні правопорушення» 7 квітня 2011 р., тобто після набрання чинності Податковим кодексом, вважаємо, що не може бути різниці у тлумаченні норм одного нормативного документа (КУпАП) залежно від часу внесення до нього змін. Дана пропозиція обумовлена неоднозначністю застосування цих норм на практиці. Так, у справах щодо С. і Г., розглянутих Печерським судом м. Києва за ч. 1 ст. 172² КУпАП, сума неправомірної вигоди становила 449 грн (за обставинами справи вказані особи отримали наборний штамп вартістю 210 грн та пляшку коньяку вартістю 239 грн). Уповноваженим на складання протоколу органом дії осіб, які притягалися до адміністративної відповідальності, були правильно кваліфіковані за ч. 1 ст. 172² КУпАП, хоча з даною позицією не погодився суд¹⁵.

Крім того, потрібно звернути увагу на складність відмежування злочину, передбаченого ст. 368 КК України, та адміністративного правопорушення, передбаченого 172² КУпАП. Критерієм розмежування злочину і адміністративного проступку є розмір майнових збитків, завданих правопорушником. Корупційним правопорушенням є одержання вигоди, що не перевищує п'яти неоподаткованих мінімумів, а злочином – одержання матеріальних цінностей, що перевищує п'ять неоподаткованих мінімумів. Щоб їх розмежувати, потрібен повноцінний критерій, яким є ступінь суспільної небезпечності цих правопорушень. Природно, що адміністративне правопорушення, зазвичай, має значно нижчий ступінь небезпечності, ніж злочин.

Розмір неправомірної вигоди, за який настає відповідальність згідно зі статтею 172² КУпАП за частиною першою, – це не більше 5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, а за частиною другою – не більше 100. Водночас у ч. 2 ст. 368 КК України передбачено, що відповідальність за одержання хабара настає у випадку, коли розмір такого хабара становить більше п'яти неоподаткованих мінімумів доходів громадян, а розмір хабара за ч. 1 ст. 368 КК України взагалі не встановлений. Отже, фактично, якщо розмір такого «корупційного прибутку» становить від п'яти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян, то може наставати як адміністративна, так і кримінальна відповідальність. З метою уникнення таких розбіжностей пропонуємо закріпити чітке законодавче розмежування злочину та адміністративного правопорушення. Зокрема, визначити, що кримінальна відповідальність настає у разі отримання особою хабара, розмір якого становить більше 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Ще однією проблемою, яка вимагає вирішення, є недосконалість диспозиції ст. 172⁶ КУпАП, яка встановлює відповідальність виключно за *неподання або несвоєчасне подання* декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру. Однак особа, яка своєчасно подала декларацію, але вказала в ній недостовірні відомості, фактично залишається безкарною. Тому пропонуємо внести зміни до ст. 172⁶ КУпАП і викласти диспозицію так: «Неподання, несвоєчасне подання декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, передбаченої Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції», або зазначення у ній недостовірних даних».

Відповідно до ст. 22 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» особи, яких притягнуто до кримінальної або адміністративної відповідальності за корупційні правопорушення, пов'язані з порушенням встановлених обмежень, підлягають звільненню з відповідних посад у триденний строк з дня отримання органом державної влади, органом місцевого самоврядування, підприємством, установою, організацією копії відповідного судового рішення, яке набрало законної сили, якщо інше не передбачено законом. Однак дана норма не працювала повною мірою, оскільки на практиці складалася неоднозначна ситуація із тим, за якою підставою звільняти особу, яка вчинила корупційне правопорушення. Таке становище було зумовлено, тим, що підстава звільнення працівника, встановлена п. 7¹ ст. 36 Кодексу законів про працю України – «набрання законної сили судовим рішенням, відповідно до якого працівника притягнуто до відповідальності за корупційне правопорушення», набула чинності лише з 13 червня 2012 р., а до цього часу за наявності рішення суду про вчинення особою корупційного правопорушення кожен керівник на власний розсуд визначав, є підстави для звільнення особи чи ні. Ця неоднозначність правозастосування призвела до того, що фактично було звільнено лише кожному четверту особу з тих, які вчинили корупційні правопорушення.

Отже, вважаємо, що в сучасних умовах недоліки боротьби з корупцією спричинені декількома факторами: неузгодженістю та недосконалістю антикорупційного законодавства; неефективністю роботи підрозділів запобігання корупційним і злочинним проявам органів виконавчої влади; фактичною відсутністю взаємодії правоохоронних органів та громадських організацій у сфері запобігання і протидії корупції; відсутністю дієвих профілактичних та просвітницьких заходів серед населення щодо нетерпимості корупції.

¹ Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» № 3206-VI від 7 квітня 2011 року // Офіційний вісник України. – 2011. – № 44. – Ст. 1764.

² Доля М. Л. Корупція в Україні: стан і проблеми // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2004. – № 10. – С. 21.

³ Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 10. – Ст. 506.

⁴ Литвак О. М. Злочинність в Україні: стан, тенденції, заходи протидії (1992–1995 роки) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Х., 1997. – С. 12.

⁵ Мірошник Ю. П. Боротьба з корупцією в органах державної влади і управління // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2006. – № 14. – С. 124.

⁶ Указ Президента України від 11 вересня 2006 року № 742 «Про Концепцію подолання корупції в Україні «На шляху до доброчесності»» // Офіційний вісник України. – 2006. – № 37. – Ст. 2540.

⁷ Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» № 1506-VI від 11.06.2009 року // Офіційний вісник України. – 2009 – № 53. – Ст. 1822.

⁸ Національна антикорупційна стратегія на 2011–2015 роки, схвалена Указом Президента України від 21 жовтня 2011 року № 1001/2011 // Офіційний вісник Президента України. – 2011. – № 29. – Ст. 1139.

⁹ Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України № 1240 від 28 листопада 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94. – Ст. 3431.

¹⁰ Наказ Генерального Прокурора України від 21 червня 2011 року № 10гн «Про організацію діяльності органів прокуратури у сфері запобігання і протидії корупції» // Інформаційно-аналітична система «Ліга – Закон».

¹¹ Наказ Генерального Прокурора України від 16 січня 2013 року № 1/1гн «Про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції» // Інформаційно-аналітична система «Ліга – Закон».

¹² Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державної податкової Служби України, Міністерства оборони України, Державної митної служби України, Державної прикордонної служби України, Державної пенітенціарної служби України №43/375/166/353/284/241/290/236 від 26 квітня 2012 року «Про затвердження Положення про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією» // Інформаційно-аналітична система «Ліга – Закон».

¹³ Узагальнення практики застосування законодавства по боротьбі з корупційними правопорушеннями за 2012 рік // Архів Генеральної прокуратури України.

¹⁴ Там само.

¹⁵ Ковальська В. В. Узагальнення судової практики застосування законодавства про відповідальність за окремі корупційні правопорушення, проведене Апеляційним судом м. Києва // Судова апеляція. – 2012. – № 4.

Резюме

Трепак В. М. Проблеми застосування антикорупційного законодавства в сучасних умовах.

У статті досліджено теоретичні та прикладні проблеми, які виникають під час застосування окремих норм антикорупційного законодавства, запропоновано шляхи їх вирішення та пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства. На підставі аналізу статистичних даних виокремлено причини, які сприяють корупції та хабарництву в Україні, зокрема в правоохоронних органах, а також запропоновано шляхи їх подолання. Проаналізовано правозастосовну практику щодо протидії корупції, виявлено причини неефективності окремих норм КУпАП.

Ключові слова: корупція, хабарництво, адміністративна відповідальність, корупційні правопорушення, неправомірна вигода.

Резюме

Трепак В. Н. Проблемы применения антикоррупционного законодательства в современных условиях.

В статье исследованы теоретические и прикладные проблемы, возникающие во время применения отдельных норм антикоррупционного законодательства, предложены пути их решения и рекомендации по совершенствованию действующего законодательства. На основании анализа статистических данных выделены причины, способствующие коррупции и взяточничеству в Украине, в частности в правоохранительных органах, а также предложены пути их преодоления. Проанализирована правоприменительная практика по противодействию коррупции, выявлены причины неэффективности отдельных норм КоАП Украины.

Ключевые слова: коррупция, взяточничество, административная ответственность, коррупционные правонарушения, неправомерная выгода.

Summary

Trepaik V. Problems of anti-corruption legislation application under modern conditions.

The article tackles the theoretical and applied problems, arising from the usage of certain norms of anti-corruption legislation, the ways of legislation improvement are suggested. On the basis of statistical data analysis the primary reasons for bribery and corruption in Ukraine are distinguished, especially concerning the law enforcement authorities, and the ways of its handling are suggested. The corruption enforcement practice is analyzed and the reasons for inefficiency of certain norms of The Code of Managing Responsibility in Ukraine (MRCU).

Key words: corruption, bribery, managing responsibility, corruption offense, undue advantage.

Отримано 4.03.2013